

การพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF AN INTEGRATED LEARNING UNIT MANAGEMENT APPROACH FOR PERSONAL AT BAN NAIN NA-O NAKOY PATTANA SCHOOL UNDER THE OFFICE OF NAKHON PHANOM EDUCATIONAL SERVICE PEATHOM SUKSA AREA 2

วัลย์รัตน์ คะลีล้วน*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์**

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 3) เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา ปีการศึกษา 2555 จำแนกเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย 16 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4 คน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตการณ์ ขั้นการสะท้อนกลับ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์สภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา แบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินความพึงพอใจการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพ และปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

1.1 สภาพในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่เคยสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.2 ปัญหาการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการน้อย ขาดเทคนิควิธีการ การนิเทศติดตามผล และขาดที่ปรึกษาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้วิธีการคือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) การนิเทศติดตามการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพครู, การเรียนรู้แบบบูรณาการ

* ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑

3.1 ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้น

3.2 ความสามารถในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่าผู้ร่วมวิจัย จำนวน 15 คน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ โดยการประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พัฒนาขึ้น ได้ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระดับดีมาก แต่ในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม จึงต้องได้รับการพัฒนา ในวงรอบที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของครูในวงรอบที่ 2 โดยใช้การนิเทศติดตามมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา พบว่า ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความสามารถในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ โดยเฉพาะการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ มีผลการประเมิน ระดับคุณภาพเพิ่มขึ้นจากวงรอบ ที่ 1

ABSTRACT

The objective of this action research were 1) to investigate the current states and problems of the Integrated learning unit entitled at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School, 2) to find out guidelines for developing the Integrated learning unit entitled at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School, and 3) to monitor the results of Integrated learning unit entitled at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School Under the office of Nakhon Primary Education Service Area 2.

The target group of the study consisted of the school director, teacher, at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School in academic year 2012, classified into 2 group: 15 co-researchers and 4 informants. The study was an action research using 4 steps-planning, action, observing and reflection. The instruments used to collect 3 date were a form of recorded interview, a form of recorded behavior observation, a form of workshop satisfaction evaluation, a form of recorded coaching supervision, a form of integrated learning unit management evaluation. Quantitative date were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The finding of this study were as follow:

1. The conditions and problems of the teachers in at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School under the office of Nakhon Primary Education Service Area 2. Revealed that the 15 teachers obtained inadequate knowledge, understanding on skill and processes of lesson plan writing and learning activity application to integrate local wisdom with learning management.

2. The guidelines to develop the teacher' potential in integrated learning unit entitled at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School under the office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 2. Included a workshop and coaching supervision.

3. The effect of the development of the teachers' teacher' potential in integrated learning unit entitled at Ban Nain Na-o Nakoy Pattana School under the office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 2. Revealed that the co-research gained more knowledge and understanding about learning management to develop to the students' critical thinking skills at the high level.

Keywords: Professional Development, Integrated Learning Unit.

ภูมิหลัง

การเรียนรู้แบบบูรณาการ มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหน่วยบูรณาการ ซึ่งหน่วยบูรณาการนี้จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงของการใช้ชีวิตอีกด้วย เพราะการดำรงชีวิตของมนุษย์ต้องอาศัยความรู้หลายอย่างผสมกลมกลืนกัน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต การผสมผสานเนื้อหาวิชาในแง่มุมมองต่างๆ อย่างสัมพันธ์กัน จะทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้และความคิดรวบยอดในการนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ (เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว, 2548, หน้า 12)

การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการพัฒนาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน ให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพครูว่า การพัฒนาศักยภาพครู ถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะพัฒนาให้ครูเป็นมืออาชีพ โดยศึกษาวิเคราะห์ระบบต่างๆ ของสถานศึกษาว่ามีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร รวมทั้งระบบการเรียนการสอนและเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับพิจารณาสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง ครูต้องมองผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้ได้ คือ ผู้เรียนต้องเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และเป็นคนมีความสุข ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง หรือวิธีการจัดการกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และครูต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานกระบวนการเรียนรู้ ยึดถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 3)

โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จากการรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กล่าวว่า นักเรียนยังไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ ขาดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบบูรณาการ ขาดความยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหาสาระของการเรียนการสอน ครูผู้สอนขาดเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนแห่งนี้ จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะพัฒนาครูผู้สอนในเรื่องการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร
3. ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นา โอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นา โอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นา โอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัย การพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นา โอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยได้สรุปเป็นกรอบความคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 16 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้วิจัย คือ ครูสายผู้สอนโรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา ที่สนใจในการพัฒนาศักยภาพครู ในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 1 คน
 - 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูสายผู้สอนในระดับชั้นก่อนประถมศึกษา จำนวน 2 คน ชั้นประถมศึกษา จำนวน 6 คน ชั้นมัธยมศึกษาจำนวน จำนวน 7 คน โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2555 รวมทั้งหมด จำนวน 15 คน
 - 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน ประกอบด้วย
 - 1.2.1 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา และเป็นผู้นิเทศ พร้อมทั้งประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - 1.2.2 กลุ่มวิทยากร คือ ผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ และเป็นผู้นิเทศ พร้อมทั้งเป็นผู้ประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผู้ร่วมวิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหา สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ของครูในโรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโหนดคอยพัฒนา
2. แบบสังเกตผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้สำหรับสังเกตผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ
3. แบบบันทึกการนิเทศ
4. แบบประเมินความพึงพอใจการจัดอบรม เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับในการวัดค่าความพึงพอใจการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพครู
5. แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับในการวัดประเมินคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา ในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหา
2. ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ แล้วประเมินผลการจัดอบรม โดยใช้แบบสังเกตผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินความพึงพอใจการจัดอบรม
3. การสอบถามความรู้ เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยหลังจากเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ
4. ดำเนินการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ พร้อมนิเทศและติดตามเป็นระยะ
5. การประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
4. ค่าความแตกต่าง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1.1 สภาพการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังยึดวิธีการสอนแบบเดิมๆ เนื่องจากมุ่งสอนให้จบเนื้อหาทำให้ครูไม่ได้ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ ส่วนมากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำวิชาอื่นมาบูรณาการได้ แต่ยังไม่เคยสร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยังไม่เคยนำมาตราฐานของแต่ละกลุ่มสาระมาวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระของทุกกลุ่มสาระ ทำให้ครูต้องสอนเนื้อหาสาระที่คล้ายกันซ้ำซ้อนนักเรียนก็รู้สึกเบื่อในเนื้อหาเดิม

1.2 ปัญหาการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการน้อย ขาดเทคนิควิธีการ การนิเทศติดตามผล และขาดที่ปรึกษาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยวิธีการคือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) การนิเทศติดตามการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

3.1 ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้น

3.2 ความสามารถในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา จากการนิเทศติดตามในระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 พบว่า ครูสามารถสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ ในระยะที่ 4 ผลการตรวจสอบประเมินผลหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการในระดับดีมาก คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.59$) แต่ในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x} = 4.48$) จึงต้องได้รับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของครูในวงรอบที่ 2 โดยใช้การนิเทศติดตามมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา พบว่า ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความสามารถในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.64$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1.1 สภาพการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังยึดวิธีการสอนแบบเดิมๆ เนื่องจากมุ่งสอนให้จบเนื้อหาทำให้ครูไม่ได้ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ ครูส่วนมากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำวิชาอื่นมาบูรณาการได้ แต่ยังไม่เคยสร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยังไม่เคยนำมาตรฐานของแต่ละกลุ่มสาระมาวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระของทุกกลุ่มสาระทำให้ครูต้องสอนเนื้อหาสาระที่คล้ายกันซ้ำซ้อนนักเรียนรู้สึกเบื่อในเนื้อหาเดิม

1.2 ปัญหาการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการน้อย ขาดเทคนิควิธีการ การนิเทศติดตามผล และขาดที่ปรึกษาในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยวิธีการคือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) การนิเทศติดตามการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการการครูโรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้น มีพฤติกรรมความสนใจที่เหมาะสมในการเข้ารับการอบรม โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 100 มีความพึงพอใจต่อการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านสถานที่ สื่อ วิทยากร ความรู้ที่ได้รับ มีความพึงพอใจ ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$) ทั้งนี้เพราะการอบรมเชิงปฏิบัติการ นอกจากจะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการและกระบวนการของการจัดการเรียนรู้แล้ว ยังมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้ร่วมสนทนา อภิปราย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วย บุคลากรที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของโรงเรียนได้

2.2 ผลการนิเทศติดตาม การสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา จากการนิเทศติดตามในระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 พบว่า ครูสามารถสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.59$) แต่ในด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.48$) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม จึงต้องได้รับการพัฒนา ในวงรอบที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของครูในวงรอบที่ 2 โดยใช้การนิเทศติดตาม มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา พบว่า ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความสามารถในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ โดยเฉพาะการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ มีผลการประเมิน เพิ่มขึ้นจากวงรอบที่ 1 ($\bar{x} = 4.64$) เนื่องจากการนิเทศการสอนเพื่อช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาแก่กลุ่มเป้าหมายให้สามารถปฏิบัติการสอนแบบบูรณาการได้และเป็นการให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการปฏิบัติงานมาร่วมกันหาวิธีแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นหรือมีคุณภาพดีอยู่แล้วก็ให้คงไว้หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม การนิเทศภายในสามารถพัฒนา

บุคลากรให้มีความรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดีเป็นที่น่าพอใจ มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยการนิเทศติดตามเน้นในการให้คำปรึกษาหรือ ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้ครูสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนได้โดยมีผู้รู้ให้คำแนะนำปรึกษาแลกเปลี่ยนความรู้และติดตามผลการดำเนินงาน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านนาอินทร์นาโอนาคอยพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ครูสามารถสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ในระดับ ดีมาก เนื่องจากการพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้แนวทางอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผล สามารถทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้นและสามารถสร้างหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1. การพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการควรควรดำเนินงาน เพื่อให้การพัฒนาเกิดประสิทธิภาพ ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการนิเทศระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อจะได้บรรลุตามเป้าหมายการวัดผลประเมินผล ต้องคำนึงถึงการวัดผลตามสภาพจริง ซึ่งสามารถวัดผลประเมินผลได้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้และสามารถวัดประเมินผลได้ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการและด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.2. ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดกิจกรรมการเรียนแบบบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมและปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

1.3. ควรทำการวิจัยการบูรณาการในรูปแบบอื่นๆ เช่น แบบคู่ขนานแบบสหวิทยาการ และแบบโครงการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการควรควรดำเนินงาน เพื่อให้การพัฒนาเกิดประสิทธิภาพ ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการนิเทศระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อจะได้บรรลุตามเป้าหมายการวัดผลประเมินผล

2.2 ควรมีการทำวิจัยการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดกิจกรรมการเรียนแบบบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมและปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2548). *การสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้.

วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.